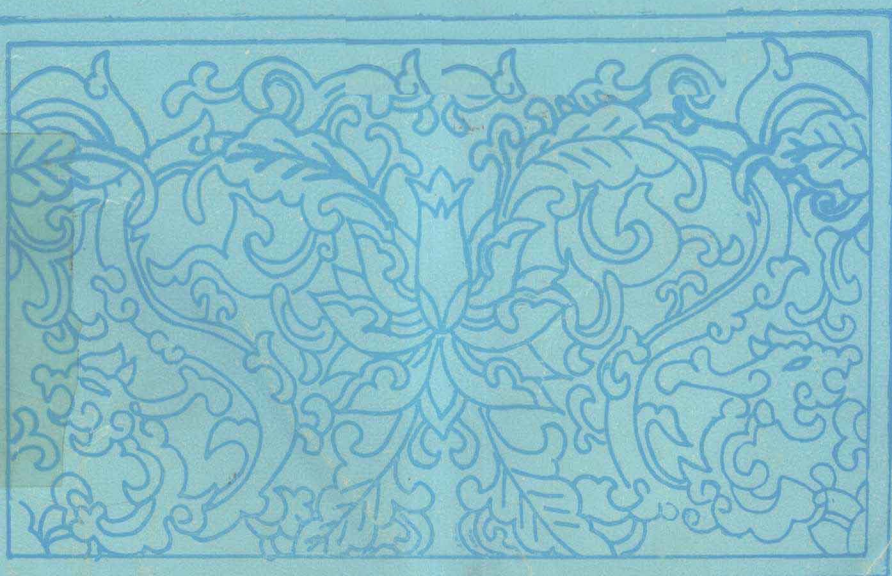

१. कृष्णदेवराय

བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དབེ་སྒྲན་ཁང་།

བོད་ཀྱི་རྣམ་རབས་རིམས་བྱུང་གི་ཁྲིམས་

ཡིག་ཕྱོགས་བརྒྱམ་དངས་ཕྱེད་ཀེ་༡

ཀ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

历 代 法 典 选 编

责任编辑 次仁德吉

•
西藏人民出版社出版

西藏新华书店发行

西藏新华印刷厂印刷

•
开本:850×1168 1/32开 印张:9 字数184,000

1987年12月第1版 1987年12月西藏第1次印刷

印数:001—3,000

ISBN7-223-00114-3/2·6

书号,M17170·34 定价 1.50 元

མདུན་ཤོག་གི་རི་མོ་འབྲི་མཁན། བསྟན་ནམ།

ཞལ་ཕྱེ་ཚུགས་བརྒྱུ་མ།

ཙམ་ཚུགས་འགན་འཁུར་བ། ཙམ་ཙམ་བདེ་སྐྱིད།

ཙམ་ཚུགས་མི་དམངས་དཔེ་ཚུན་ཁང་ནས་པར་དྲ་བརྒྱུན།

ཙམ་ཚུགས་ཤིན་ཏུ་དཔེ་དེབ་ཁང་ནས་བཟུམ།

ཙམ་ཚུགས་ཤིན་ཏུ་པར་འདེབས་བཙོ་བྲལ་ནས་པར་བརྒྱུ་བ།

དེབ་ཆད་ 850 × 1168 1/32 མིག་གྲངས་ 184,000

1987ལོ་ཁྱི་12 པར་པར་གཞི་དང་པོ། 1987ལོ་ཁྱི་12 པར་པར་ཐེངས་དང་པོ་བརྒྱུ་བ།

པར་གྲངས་ 001 — 3,000

ISBN7—223—00114—3/2.6

དེབ་ཀྱི་མང་གྲངས་ m17170.34

རིན་གོང་ཤར་ 1.50

གསལ་ བཤད།

དེའི་འདི་ནི་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྲི་གནའ་རབས་དཔེ་ཆ་ལེགས་
སྒྲིག་ཚགས་ཆུང་ནས་བསྐྱུ་བཀོད་བྱས་ཏེ་པར་དུ་བཏབ་པའི་《བོད་ཀྱི་དུས་.....
རབས་རིམ་བྱང་གི་ཁྱིམ་ས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྐྱུས་དངས་བྱེད་ཀེ་ཏ་ཀ་》ཞེས་པའི་
དེབ་སྟོད་ཆ་དང་སྟངས་ཆ། དེ་མིན་བོད་རང་སྐྱེད་སྒྲོང་ས་ཡིག་ཚགས་ལས་
ཁྲུང་ས་ནས་མཁོ་འདོན་གནང་བའི་དཔེ་ཆ་《སྒྲང་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་...
དྲང་ཐིག་དངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ཉེར་གཅིག་པ་》ཞེས་པ་གཉིས་གཞིར་བཟུང་ནས་
ཐོག་མའི་མ་ཡིག་ཁོ་ན་སོར་བཞག་ལས་སྟོན་འཕྲི་བསྐྱུར་བཅས་སོགས་མེད་...
ཁར་ཁྱུ་དག་སྐབས་འཕྲད་པའི་དོགས་གནས་ནམས་དག་མིན་ལ་མ་ཁྱེས་པར་
དོགས་སེལ་ཁྱུ་ཆེད་གྲག་ཏུགས་ནང་དུ་བཀོད་པར་ནོར་འཛུལ་སོགས་ཡོང་ངེས་
ལ་ཁྱུ་ཆེན་སྟོག་པ་པོ་དང་མཁུན་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་དགོངས་བཅད་སྒྲང་དོར་...
ཡོད་པ་ལྟ།

དཀར་ཆག

1. ཚོས་རྒྱལ་སྤང་བཅན་སྐམ་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བྲིམས་
སྤལ་ཆངས་པའི་ཐིག་ཤིང་། (1)
2. གཙང་མེ་མིད་ཀྱི་བརྟན་སྤྱང་དབང་པོས་ཐོད་ལ་དབང་
རྒྱར་བྱེད་སྐབས་སྤལ་མེར་བ་མྱིག་ཏུ་བཅུག་པའི་བྲིམས་
ཡིག་ཞལ་ལྗེ་བཅུ་དྲུག (13)
3. སྤོབ་བྱོབ་ཚོས་རྒྱལ་སྤང་བཅན་སྐམ་པོས་མཛད་པའི་
བྲིམས་ཡིག་ལ་མ་བྱིས་པའི་ཞལ་ལྗེ་བཅུ་གསུམ།
..... (77)
4. ཤེ་བམ་ཆེན་མོའི་དཔེར་བཤེད། (117)
5. བྲིམས་འདེགས་ཨང་གངས་བཞུགས་ས། (191)
6. སྤྱང་སྤང་ཞོ་འབེབས་སྒྲིང་། (200)
7. བྱང་དོར་གསལ་བར་སྤོབ་པའི་དྲང་ཐིག་དྲངས་ཤེལ་མེ་
ལྷང་ཉེར་གཅིག (203)

ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཅན་སྐམ་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་ པའི་བྱིས་སྒྲིབ་ཆངས་པའི་ཐིག་ཤིང་།

དེ་ནས་ཀྱི་པོ་པོ་དང་འབངས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱི། ལྷན་གཉིས་བཀའ་
 བྱིས་ཆེན་པོ་བཅའ་བར་བཞུགས། ཀྱི་པོས་ལོ་བཞིར་མཆོས་མཛད་ནས་
 ཡི་གེ་ལ་སོ་སོ་པའི་རིག་གནས་སྒྲིབ་པས་འབངས་རྣམས་ན་རེ་ཀྱི་པོ་ལོ་
 བཞི་པོ་བྱང་ནས་ཕྱིར་མི་འབྱོན་པ་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཡོད་པར་འདྲག་ པོ་དང་བའི་བ་
 སྒྲིབ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་ཟེར་བ་གསན་པས་ང་ལ་སྒྲིབ་པར་བཅི་ན་པོ་དང་མི་
 བྱུ་དཀོངས་སྟེ་(ཉེ་)འབངས་རྣམས་བསལ་ནས་ང་འཕྲོ་སྐྱེས་མ་བྱས་པར་
 པོ་བྱང་གཅིག་ན་འདྲག་ན་འབངས་རྣམས་བའི་བ་ཡིན་སྟེ་(ཉེ་)ཀྱི་པོ་སྒྲིབ་
 པར་འདྲག་ ཀྱི་ཁམས་བའི་བ་སྒྲིབ་པོས་བྱས་ཟེར་བ་འདྲག་པ་དེ་མ་ཡིན།
 སྒྲིབ་པོ་ངས་བསྐྱོ་བ་ཡིན། ད་ནི་ངས་ཀྱི་བྱིས་ཆེན་པོ་བཅའ་དཀོས། སྒྲིབ་
 ཡང་བྱིས་མེད་པས་ཀྱི་ཕན་རྣམས་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ཡིན། ད་དྲུང་བྱིས་
 མེད་ན་ཉེས་བྱེད་དར་ཞིང་ངའི་འབངས་རྣམས་སྐྱག་བསྐུལ་བར་འབྱུང་བས་
 བྱིས་བཅའ་བར་བྱའོ་གསུང་ནས་བཅས་སྐད།

བཀའ་ཡི་བྱིས་ཡིག་ཆེན་པོ་རྣམ་དྲུག་མཛད། ཐོག་མར་པོ་ལྷུ་རུ་
 ཆེན་ལུ་རུ་ཕྱེ། ལྷུ་ཕྱི་དབང་རིས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད། རྒྱུ་ཕྱི་སྒྲིབ་སྟེ་དྲུག་
 བཅུ་ཅ་གཅིག་ཕྱེ། གཡང་གི་མི་སྟེ་ཁིང་དང་ཡང་ཁིང་འབྱེད། ཞང་གསུམ་
 སྒྲིབ་བཅས་དབུས་ཀྱི་འདྲན་ས་འཛིན། དཔལ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་མཐའ་ཡི་སོ་

ཁ་སྤང་། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ཁྲི་མ་དྲུག་ཅེས་སྟེ་གྲགས།

དེ་ཡང་ཁྲི་མ་ཡིག་དྲུག་ནི། ཁྲི་ཅེ་འབུམ་བཞེར་གྱི་ཁྲི་མས། འབུམ་གསེར་ཐོག་གི་བ་ཅན་གྱི་ཁྲི་མས། རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་སྒྲངས་གྱི་ཁྲི་མས། མདོ་ལེན་ཅུ་(ལྷུ་)བཅད་གྱི་ཁྲི་མས། དབང་ཆེན་བཅད་གྱི་སྟེ་ཁྲི་མས། ཁབ་ས་ནང་བའི་ཁྲི་མས་ཏེ་དྲུག་གོ།

དང་པོ་ཁྲི་ཅེ་འབུམ་བཞེར་ནས་སྤྲོད་པ་དང་ཁྲི་མ་སྟོན་པ་ལས་རྒྱལ་པོས་སྟོན་པོ་རྣམས་ས་སར་བཀས་བསྐྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཁོད་དཔོན་མགར་སྟོང་བཅན་ཡུལ་བཟུང་། ཞང་ལྷང་གི་ཁོད་དཔོན་ཁྲུང་པོ་ཤུན་བྱང་ཅེ། སྤུམ་པའི་ཁོད་དཔོན་རྟོར་བྱ་ལྷུ་རིང་པོ། ཆིབས་གྱི་ཁོད་དཔོན་དབས་བཅན་བཟང་དཔལ་ལགས། མཐོང་ཁྲབ་གྱི་ཁོད་དཔོན་ཅོག་རྩ་རྒྱལ་མཆན་གཡང་གོང་རྣམས་བསྐྱས། སྟེ་ཤོད་ཤོ་མ་ར། ཁྲུང་ལྷང་རྒྱལ་མཁར། བམ་ར་ཞ་དོན་གམ་པ་ཆལ། རི་བོ་གཡའ་དམར་རྣམས་སྟེ་བཅས་སྟངས།

མགར་གྱིས་བོད་ཀྱི་ཁོད་བཅའ་བའི་ཕྱིར་རྟེན་དང་ཤིང་བྱ་གཅིགས་སྟེ་གསོལ་ཏེ་བྱང་བྱ་མཛོ་ཁལ་དྲུག་ལྷང་བར་བྱིས་པས་བྱང་ཁམ་མ་ཐེབས་པར་འཁྲུགས་ནས་འཕན་ཡུལ་དར་རྒྱལ་ན་བྱིས་པ་མང་པོ་རྩེ་བྱ་བ་འཕུལ་ཆེ་བར་ཐོས་ནས་སྟོན་པོ་བཞེས་ཆོལ་དུ་བྱིན་པས་ནེ་སིང་(གསེང་)ཆེན་པོ་གཅིག་གི་མཐར་བྱིས་པ་དང་ཐད། བ་འདིའི་གཞུང་གཅོད་ཏམ་(དམ་)མཐའ་བསྐྱར་རྟིས་པས་དལ་ན་གཞུང་ཆོད་རིངས་ན་མཐའ་བསྐྱར་བཟེ། སྟོན་པོ་བཞེས་གཞུང་བཅད་པས་འདམ་དུ་ཆོད་ནས་ཡུན་རིང་འགོར། བྱིས་པ་དེ་ལ་ཡ་མ་གར་སོང་རྟིས་པས་པ་གཏམ་ཆོལ་དུ་སོང་མ་མིག་ཆོལ་དུ་སོང་བཟེ། དར་ཅིག་ན་ཡས་ཆང་ཁྱིར་མས་མེ་ཁྱིར་བྱང་སྟངས། བྱིས་པ་དེ་ཁྱིད་ནས་ཁོད་

ཤོམ་བཅུག་པས་ཀྱང་མ་ཤོམས། དར་རྒྱལ་མང་པོ་རྩེས་མཆིམས་མང་
 བཞེར་ངན་པ་བྱ་བ་མཛངས་པར་སོས་ནས་སྒོ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་རི་ལ་ཆང་སྟས།
 ག་སྐམ་ལྷ་ཆུ་བྱག་པ་ཁྱིར་ནས་མཆིམས་ལྷག་རྩི་རེས་བྱེད་པའི་ཕྱི་ན་ཕྱིན་་་
 ཉི་པོད་ཀྱི་ཁོད་དར་རྒྱལ་མང་པོ་རྩེས་བཤོམ་སྐད་ན་ཤོམས་སམ་བྱས་པས་་་་་
 ཙམ་པ་དེས་མི་ཤོམས། ང་མིན་པ་ཤོམས་པ་མེད་དེ་མི་ཤོམ་ཟེར། ག་སྐམ་
 ཕྱིན་པས་ཁ་སྐྱམ་སྟེ། ལྟ་སྐྱམ་སྟེར་བ་བྱུང་ན་ཅི་ཟེར་ཉན་པར་བྱས་ནས་ཆང་
 གིས་གཟིར་བཅུག་ནས་རིས་པས་རུ་མཆམས་འབྱེད། ལྷལ་བཞོད་པ། རྒྱུད་
 གཡང་གི་སྟེ་འབྱེད་པ་སོགས་ཞིབ་པར་སྟོས་ནས་ཁོ་གཉིད་དུ་བཏང་ནས་བྱོས་་
 ཉི་ཁོ་ཟེར་བ་བཞིན་མགར་དང་དར་རྒྱལ་གྱིས་བཤམ་སྐད།

དེ་ཡང་དང་པོར་རུ་མཆམས་བྱེ་སྟེ། གར་འོལ་ཁའི་ཤུག་པ་དབྱང་
 ལྟ་མ་ལ་ལ་བརྒྱད་རུབ་གཞུ་སྟེ་མ་བྱང་སྟགས་ཀྱི་སྒང་མ་གྱུར་ཕྱབ་དབྱས་ཆད་
 ལྟ་ས་ར་མ་ཆེ་ལ་བྱས་པ་དབྱ་ར། གར་ཀོང་ལྷལ་བེས་སྟ་སྟོ་ག་ལྟས་སྟག་
 རྒྱ་རུབ་ཁ་རག་གངས་ཅི་བྱང་མ་ལ་ལ་བརྒྱད་དབྱས་ཆད་ཡར་ལྷངས་ཁ་་་་་
 འབྱག་ལ་བྱས་པ་གཡོ་ར། གར་སྟགས་ཀྱི་སྒང་མ་གྱུར་ཕྱབ་སྟོ་གཉའ་ནི་
 གཡག་པོའི་སྟ་རུབ་བྱེ་མ་ལ་དགུ་བྱང་སྟེ་ཉི་ཆུ་ནག་གངས་ཀྱི་ཞོང་པ་ཆལ་ལ་
 བྱས་པ་གཡས་ར། གར་འཇམ་ནི་བྱ་སྟོ་བལ་པོ་སྒང་སྟ་རུབ་ལ་ཀམ་གཡག་
 མིག་བྱང་བྱེ་མ་ལ་སྟན་དབྱས་བྱང་ཀྱི་དུར་པ་སྟ་ལ་བྱས་པ་རུ་ལག གར་
 གཉི་ལྷལ་བུམ་ནག་སྟོ་སྟེ་ཉི་ཆུ་ནག་རུབ་ཡེལ་ཞབས་སྟོར་ས་པོ་ཆེ་བྱང་ནགས་་
 ཤོད་གཟི་འབྱང་དབྱས་ཆད་རྒྱ་ཤོད་སྟག་པ་ཆལ་ལ་བྱས་པའི་སྟམ་པའི་རུ་སྟེ་
 གཙང་ལ་གཡས་རུ་དང་རུ་ལག དབྱས་ལ་དབྱ་རུ་དང་གཡོ་ར། ཡན་ལག་
 སྟམ་པའི་རུ་སྟེ་ལུར་བྱེའོ།

དེ་ནམས་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་རིས་ནི། །

དབུ་རུ་ཤོད་ཆེན་བཅན་པོ་མངའ་བདག་ཡུལ། །

མོ་བྲང་སྒྲེ་ཆེ་བཅན་པོ་རྒྱལ་འབངས་ཡུལ། །

ཡར་ལྷངས་སོ་ཁ་ཁྲ་དང་གཉགས་ཀྱི་ཡུལ། །

ཡ་འབྲོག་གངས་ཁྱིམ་ཀྱ་རིངས་སྒྲེ་ལྗེ་ཡུལ། །

འཆིང་ང་འཆིང་ཡུལ་མགོས་དང་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ། །

བྱ་ཁྱག་ས་ཆེགས་དྲང་རྩེ་མ་ལྗེ་ཡུལ། །

བད་དང་ཞོང་པ་སྒྲ་ནམ་ཡུལ་དུ་བཅད། །

བག་རུམ་སྟོད་སྟོད་ཆེ་སྟངས་ཡུལ་དུ་བྱས། །

གཙང་སྟོད་གཙང་སྟོད་འབྲོ་དང་ཁྲང་པོ་ཡུལ། །

སྟངས་ཤོད་ནམ་པོ་འདྲ་དང་ཕྱགས་མཆམས་ཡུལ། །

འཕན་ཡུལ་སྟོང་སྒྲེ་སྟོ་དང་མ་ཡི་ཡུལ། །

ཉང་རོ་གྲོམ་པ་འབྲེ་དང་ལྷེ་ཡི་ཡུལ། །

གངས་དང་སྒྲེ་ཕྱི་རི་དང་སྒྲེ་ཡི་ཡུལ། །

ཡུང་བ་ཆེ་རྒྱང་བཞག་ཀའི་ཡུལ་དུ་བཅད། །

ཞ་གད་སྒྲེ་གསུམ་སྟོན་པོ་སྐྱས་ཀྱི་ཡུལ། །

ནམ་ར་ཆག་གོང་འབྲིང་དང་ཆག་གི་ཡུལ། །

འདམ་ཤོད་དཀར་མ་ཕྱ་དང་རྩ་ཡི་ཡུལ། །

མདོ་ཁམས་མདོ་ཆེན་གློད་སྟོང་སྒྲེ་བརྒྱད་ཡུལ། །ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་

དུ་བྱེད།

གོད་ཀྱི་སྟོང་སྒྲེ་ནི། རུ་རེ་ལ་སྟོང་སྒྲེ་བརྒྱད་སྟོང་བྲ་རྒྱ་རྒྱང་གི་

ལྟོང་ཕྱེ་རེ་དང་བཅུ་ཕྱེ་ལྟེ། རྟོང་ཕྱེ་ཕྱེ་མཚམས་གཉིས། ཡུགས་མཚམས་འབྲང་
 མཚམས་གཉིས། ཅོམ་པ་འབྲི་མཚམས་གཉིས། སྒྱིད་སྒྱིད་སྒྱིད་སྒྱིད་གཉིས། ཡེལ་
 རབ་སྒྱིད་བྱ་ཆུང་སྒྱུ་སྒྱུང་ཤར་ཕྱོགས་པ་དང་བཅུ་ནི་དབྱ་རུའི་སྒྱིད་ཕྱེ་བཅུ་ལོ།
 ཡར་ལུང་འཕྲིང་ལུང་གཉིས། ཡར་མཚམས་གཡུ་འབངས་གཉིས། དགས་
 (དགས་)པོ་ཉག་ཉི་གཉིས། དམུལ་དང་སྟོ་བག་གཉིས། ལོ་རྩ་སྒྱིད་བྱ་
 ཆུང་སྒྱུ་སྒྱུང་བྱང་ཕྱོགས་པ་ནམས་གཡོ་རུའི་སྒྱིད་ཕྱེ་བཅུ་ལོ། སྒྱིད་ཆེན་ཤངས་
 ཆེན་གཉིས་ལང་མི་ཕོད་དཀར་གཉིས་ཉིན་གར་འབྲང་མཚམས་གཉིས་སྟོ་རབ་
 གཞོང་ཕྱེ་གཉིས་ཤངས་སྒྱིད་བྱ་ཆུང་སྒྱུ་སྒྱུང་རུབ་ཕྱོགས་པ་ནམས་གཡས་རུའི་
 སྒྱིད་ཕྱེ་ལོ། མང་ཀར་ཁྱི་ཕོམ་གཉིས་ཕོམ་པ་ལྟ་ཅེ་གཉིས་ཕྱང་རྩ་ཁྱི་འབྲང་
 གཉིས་ཁང་སར་གད་ཕམ་གཉིས་མཚོ་རོས་སྒྱིད་བྱ་ཆུང་སྒྱུ་སྒྱུང་སྟོ་ཕྱོགས་པ་
 ལྟེ་རུ་ལག་གི་སྒྱིད་ཕྱེ་བཅུ་ལོ། བོད་དང་བྱུ་གུའི་མཚམས་ན་འོ་ཅོ་མང་མ་གཉིས་
 གཉི་ཅམ་མོ་གཉིས་པ་ག་སྒྱིད་བྱ་ཆུང་ཕྱེ་ཞང་ཞུང་སྒྱིད་ཀྱི་སྒྱིད་ཕྱེ་ལ། བོད་
 དང་སྤམ་པའི་མཚམས་ན་གུག་གེ་ཅག་ལ་གཉིས་སྒྱི་གཙང་ཡར་གཙང་གཉིས་
 ཅི་དེ་སྒྱིད་བྱ་ཆུང་ཕྱེ་ཞང་ཞུང་སྒྱིད་ཀྱི་སྒྱིད་(སྒྱིད་)ཕྱེ་ལྟེ་ཕྱེ་ཞང་ཞུང་གི་སྒྱིད་
 ཕྱེ་བཅུ་ལོ། ཅེ་མཐོན་ཕོ་མཐོན་གཉིས་ཆོད་ཆང་སྒྱིད་སྒྱིད་གཉིས་འཛོང་སྒྱིད་
 འཛོང་སྒྱིད་གཉིས་འི་སྒྱིད་འི་སྒྱིད་གཉིས་ཁ་རྩ་ཟངས་གཉིས་ནགས་ཤོད་སྒྱིད་
 བྱ་ཆུང་ཕྱེ་སྤམ་པའི་རུ་སྒྱིད་ཁབ་ཁྱུ་ལྟན་གྱི་སྒྱིད་ཕྱེ་བཅུ་གཅིག་གོ།

དེ་ནམས་ལ་ཆོད་ཀྱི་སྒྱིད་ཕྱེ་བྱུག་བཅུ་ཅ་གཅིག་ཟེར་དེ་ཆོད་ནི་འབངས་
 རབ་ཆན་དམག་གི་ལས་བྱེད་པའི་མིང་ཕྱེ་དེ་ནམས་ལ་སྒྱིད་དཔོན་ཡང་བྱུག་
 བཅུ་ཅ་གཅིག་གོ། དབྱ་རུ་སྒྱིད་སྒྱིད་ཀྱི་དམག་དཔོན་སྟོ་ནམ་ཁྱུལ་ཆན་དང་
 སྤམ་སྒྱེས་བཟང་སྟག་སྟོ། དེའི་དཔལ་ཆ་གནོན་འཕན་གསུམ་དང་ཤོད་བྱ་ཁོད་

བཅན། ཅ་རྟ་ཟེ་དཀར་རྟ་སྐྱ་དང་མཆལ་བུ་གཟིག་རིང་། ཅ་དར་དམར་
 སྤ་ལྷེ་ཁ་དང་དཔལ་དར་དམར་སྤ། དམག་གི་བཞེད་ནི་མཚོ་ལ་གངས་བབ་
 འབྲ་སྟེང་། གཡོ་ཅ་རྟ་སྐྱ་དང་ལ་ཅ་དཔོན་ལྷུག་གཟིག་གཡུ་བཅན་དང་
 འཆིམས་ཀྱལ་གཟིགས་ཤུད་རིང་། དཔལ་ཆ་གཡས་མང་བཞེད་དང་སྤ་གད་
 གཉིན་བཞེད་ཅ་རྟ་མག་རྩ་བུན་བུན་དང་མཆལ་བུ་རྟིང་དཀར་ཅ་དར་སེང་གེ་
 དམར་སྤ་དང་དར་དཀར་རྟིང་ནག་མཚོ་ལ་སྤང་ཆར་བབ་པ་བཞེན་དུ་འགྲིམ་
 སྟེང་། ཅ་ལག་རྟ་སྐྱ་དང་ལ་ཅ་དཔོན་འབྲོ་ཀྱལ་མཆན་སེང་གེ་དང་ཁྲུང་སྤ་གཡུ་
 ཟུར་ལུང་། དཔལ་ཆ་གནམ་སྤེ་གུར་ཆབ་དང་མཆིམས་བཅན་ཞེར་ལྷ་གཟིགས་
 ཅ་དར་སེང་དཀར་གནམ་འབྲྱོང་དང་དཔལ་དར་ནག་སྤ། ཅ་རྟ་དང་པ་ལུང་
 དམར་དང་རག་པ་རྩོག་ནག་གངས་ལ་སེར་བ་འགྲིམ་པ་བཞེན་དུ་འབྲོ་སྟེང་།
 གཡས་ཅ་རྟ་སྐྱ་དང་ལ་ཅ་དཔོན་ཁྲུང་སྤ་ལྷུག་བཟང་རྟིང་དང་མགོས་ཁྲི་གཉིན་
 ཡང་འབྲུས། དཔལ་ཆ་པ་ཆབ་མཚོ་ཞེར་ཅད་(ཆད་)ཡང་དང་ལང་མགོན་ནི།
 ཅ་རྟ་མཆལ་བུ་མེ་སྐྱ་དང་སྐྱ་སྤ་གཡུ་རྟ། ཅ་དར་དར་ནག་རྟིང་དཀར་
 བུ་ཁྲུང་གིས་པ་དང་སྐྱར་ཁ་གོང་ཁ། སྤང་ལ་མེ་མཆེད་པ་ལྷ་བུར་འགྲིམ་
 སྟེང་།

གཡུང་གི་མེ་སྤེ་འབྲེད་པ་ནི་གཡུང་མ་ཁེང་ཞེས་པ་འབངས་ལས་བྱེད་...
 གྱི་མིང་ཡིན་ལ་ཡང་ཁེང་ཞེས་པ་ཡང་བུན་དང་རྟིང་གཡོག་གི་མིང་ཡིན་ན།
 དེ་ལ་ཡང་སྐྱབས་རྩེ་གིས་པ་ལ་སྤོགས་རྩེ་དག། སྤང་མ་རྟ་རྩེ་སྤོགས་རྩེ་བུན།
 ག་རྩོད་སྐྱ་མཁན་སྤོགས་མཁན་དུག་ཀྱང་ཆོང་པ་ལ་སྤོགས་ཆོང་པ་ལ། གདགས་
 སྤེ་འཇིན་སྤོགས་འཇིན་གསུམ་སྤེ་འདི་ནམས་ཁེང་དང་ཡང་ཁེང་དང་རྟིང་ཁེང་
 དུ་བྱེད་པས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་ལ། བམ་(ནམ་)པ་སྤེ་ཀྱལ། བལ་སྤོ་མི་

ཀྱལ། སུམ་པ་ལྷགས་ཀྱལ། མཐ་ཅེ་ཀྱལ་ཞེས་ཡུགས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་བཞིས་དབྱ་
བསྟུང་ནས་འབྲལ་བས་འབངས་ལ་གཏོགས་སོ། སྟེང་ན་འབྲོ་སྟེང་ན་མཆིམས་
བར་ན་སྟེ་ནམ་མཁོན་པོ་སྟེས་ནམས་ལ་ཞང་གསུམ་སྟེན་དང་བཞི་ཞེས་སྟེ་ཞང་ལ་
དང་སྟེན་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ།

དཔའ་བའི་ཕྱེ་གསུམ་ནི་རི་བྱང་སྟག་པ་གོང་ཡན་ཆད་མཐ་འབྲལ་ཁ་ལ་
བཞི་མན་ཆད་ན་འབྲོ་བྱང་མགར་སྟུངས་གཉན་སྟེ་གྲག་ཅག་ཕྱེ་ལྷས་དཔོན་ལ་
བྱས། བྱ་གྲགས་མེར་མིག་ཅན་གྱི་རྒྱང་མ་རྟོར་མ་བང་མདུང་ཅན་ནུ་མ་གཡས་
པ་མེ་བཅས་བསྟེགས་ནས་མདའ་པར་གསུམ་ལྟེ་ཕྱི་མགོ་ཅམ་རྩོ་ལེབ་ལ་ཅུར་
འབྱེན་པ་འཕན་པ་ལ་ཁ་བལྟས་ནས་དཔའ་མཆན་དུ་སྟག་གི་སྟེལ་པོ་ལྷབ།
འོག་ཏུ་གཡལ་དུ་བསད། གདོང་ཁྲག་གིས་བྱུགས་ཏེ་སྤར་མི་ལྷག་པའི་ཅིས་
སུ་བྱས་ནས་ཀྟོལ་བས་བྱ་གྲ་བདུལ་བའོ། བར་གྱི་དཔའ་ཕྱེ་ནི་རི་བོ་ནམ་
ལྷང་ཡན་ཆད་ཆ་སྟོར་དར་བས་མན་ཆད་ཡལ་དེ་ན་སྟེས་ཀྱི་ཕྱེ་བཅུ་གཉིས་ལ་
གནས་པས་ནག་ཤོད་ཀྱིས་དཔོན་བྱས་ཏེ་ལྷང་མ་ཐག་མདུང་གི་ཅེ་མ་བཅུགས་
ནས་དམག་གསེབ་དུ་རྒྱགས་པ་ལ་ཀྟོལ་བའི་ཆེ་དཔའ་མཆན་དུ་རལ་གྱི་ལ་རི་
མ་བྱིས་དུར་རྒྱགས་ལྟར་རྩོམ་ཆེ་སྟོག་རྒྱབ་དུ་གོན་ཏེ་མི་ལྷག་པའི་ཆས་སུ་
བྱས་ནས་ཀྟོལ་བས་ལྷང་བདུལ་ལོ། སྟེང་གི་དཔའ་ཕྱེ་ནི་མི་པོ་མ་མ་ར་མན་
ཆད་ཀ་ཐང་ལྷ་ཆེས་ཡན་ཆད་ན་མཐོང་བྱབ་སྟེང་ཕྱེ་དབྱ་དང་འུ་སྟེང་ཕྱེ་དབྱ་
གནས་པ་ལ། རྒྱའི་ས་མཁར་གྱི་ལྷགས་རིའི་སྟེང་དུ་རྟ་པ་དབྱ་བསྟེགས་རྒྱག་
པའི་ནང་ནས་མི་མཁར་ཐུང་ཅམ་གྱིས་དབྱ་སྟེའི་ཁ་སྟེ་རེ་ཅམ་པ་ཐོགས་པ་ལ་
ཀྟོལ་བའི་ཆེ། སྟེང་སྟེང་གི་བྱ་བྱུགས་མཆམས་ཀྱིས་དཔོན་བྱས་དཔའ་མཆན་
དུ་རལ་གྱི་རི་བྱབས་བཅག་ཁ་ཆམས་ཏེ་བ་ལ་ཐོག་བྱ་སྟེང་ཏེ་དུང་ལ་བཅོལ་ནས་

མི་ཐོག་པའི་ཉི་མ་གྱིས་སྒྲིལ་བས་ཀྱང་ཐུལ་བས་སྤང་གི་དཔའ་ལྡོམ།

གཞན་ཡང་དཔོན་བདུན་ལ་ཡུལ་དཔོན་གྱི་ལས་སུ་ཡུལ་རྒྱུ་བཞུགས་ཀྱིས་
འཛོམས། དམག་དཔོན་གྱི་ལས་སུ་དབང་འདུལ། ཆིབས་དཔོན་གྱིས་གཤེགས་པའི་
བུལ་མཚན། རྒྱ་དཔོན་གྱིས་འབྲུ་དང་གསེར་དངུལ་གྱི་གཉེར་བྱེད་པ་ལ་
རྒྱ་བྲང་བ་མང་བས་རྒྱ་དཔོན་དུ་ཐོགས། སྤྱ་དཔོན་གྱིས་འབྲི་མཛེས་སུ་
མའི་གཉེར་བྱེད་དང་དཔོན་གྱིས་ཞལ་ཅེ་(ལྷོ་)གཙོད་པས་དཔོན་བདུན་ནི།

གཞན་ཡང་བཀའ་བྱས་ཆེན་པོ་དུག་ཡིག་ཆངས་དུག་བཀའི་ཕྱག་རྒྱ་.....
དུག་ཀྱིན་དུག་དཔའ་མཚན་དུག་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་བཞུགས་ཡིག་དུག་པོ་བསྐྱར་
བས་ཐོད་གྱི་ཁོས་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྗེའི་སྐུ་འཛོམས་ཞིང་ཞོ་ག་སྤྲང་.....
དུལ། རྒྱ་དུག་གཉེར་མཐུན་ཞིང་ཡང་ཁེང་གིས་རྒྱུ་བཟེན་ཁེང་རྒྱ་དུ་
ཏ་མི་བཏང་ཞིང་མོ་བཅུན་བཀའ་ལ་མི་གདགས། སོ་མཚམས་སྤྱང་ཞིང་
འབངས་ཀྱི་ཆལ་ཞིང་རྟ་དཀྱུས་ཀྱིས་མི་བཅད། དབང་འདུལ་ཞིང་འབངས་
བསྐྱང་། དགེ་བཅུ་སྐྱབ་ཅིང་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྲང་བ་ནམས་བཀའ་བྱས་ཆེན་པོ་
དུག་གོ།

ཡིག་ཆངས་ནི་རབ་གསེར་གཡུ་གཉིས་འབྲིང་དངུལ་དང་ཕྱ་མེན་ཐ་མ་
ཟངས་ཡིག་ལྷགས་ཡིག་སྟེ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆེ་རྒྱུ་གཉིས་ཕྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་
སོ། དེ་ཡང་དབང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་གཡུ་ཡིག་ཆེན་པོ་གནང་། དབང་སྤྱོད་
འབྲིང་ནང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་གཡུ་ཡིག་རྒྱུ་དུ་དབང་སྤྱོད་ཐ་རྒྱུ་དང་ནང་སྤྱོད་
འབྲིང་དང་བཀའ་ཡོགས་འཛོམས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་གསེར་ཡིག་ཆེན་པོ། ནང་
སྤྱོད་ཐ་རྒྱུ་དང་བཀའ་སྤྱོད་འབྲིང་ལ་གསེར་ཡིག་རྒྱུ་དུ་། བཀའ་སྤྱོད་ཐ་
རྒྱུ་ལ་ཕྱ་མེན་གྱི་ཡི་གེ་གནང་། གཞན་ཡང་ཆོས་གྲུ་སྤྱོད་དཔོན་སྐྱའི་སྤྱགས་

མཁན་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་དབང་སྟོན་ནམས་ལ་དདུལ་གྱི་ཡིག་ཆེན་པོ་བྱུང། སྐུ་འཆོ་
 བའི་པོན་པོ་གཟིམས་མལ་བཅིགས་ཁབ་བྱང་ཐང་གི་ས་མཁར་མཐའི་ས་ཁ་.....
 སྐུང་བ་དང་སྐུ་མཁར་གྱི་ཅེ་སྐུང་སྟགས་ལ་དདུལ་ཡིག་ཆུང་བ། ཡབ་འབངས་
 ཅུས་དྲུག་སྟགས་ལ་འཁར་བའི་ཡིག། སྟོང་དཔོན་ཅུ་དཔོན་སྟགས་ལ་ཟངས་
 ཡིག། གཡུལ་དུ་དཔའ་བ་ལ་ཡིག་དྲུག་ལས་དང་པོ་ཡིན།

བྱེ་སྐང་ཕུལ་ཁྱོར་ཞོན་མ་སེ་སན་སྟགས། བཀའ་ལ་གཏགས་པ་བྲིམས་
 ཡིག་གཉིས་པ་སྟེ། འབུམ་གྱི་གསེར་ཐོག་གི་པ་ཅན་ཞེས་གྲགས།

གསུམ་པ་རྒྱལ་ཁམས་དཔེར་སྒྲངས་ཀྱི་བྲིམས་ཅེས་(ཞེས་)པ། བྱ་བར་
 འོས་དང་མི་འོས་སྟོན་པ་སྟེ། དབང་བདུལ་རྒྱལ་ཁམས་བདེ་བར་མཇད། བར་
 གི་ཆེས་མཇད་འབངས་འཁོར་སྐྱོང་། ཕྱི་མར་པན་ཕྱིར་དམ་ཆས་བྱ། (མཇད་
 གསུམ་)ཡ་རབས་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེས་ནི། སྟོད་མིན་ཁེང་པོ་ལ་མི་བཞད་གསང་
 རྟགས་ཇོགས་འཆང་རྒྱ་བའི་རྒྱ། བྱ་རྒྱ་མི་བཅོང་སྟོང་ལ་བཅང་། དན་པ་
 བསྟོད་ན་གཉིས་ཀ་ཕྱང་། དེ་བས་ཁེང་པོ་རྗེས་མི་དབྱུང། (མི་མཇད་པ་
 གསུམ་)དཔའ་ལ་སྟག་གིས་མ་བསྟོད་ན། དཔའ་སར་བྱས་པའི་རུ་མ་མེད།
 མཇངས་ལ་ཡིག་ཆངས་བསྟོད་ན། ཕྱིན་ཆད་མཇངས་དན་གན་མི་བྱེད། ལེགས་
 ལ་བྱ་དགའས་མ་བསྟོད་ན། སྟན་ཆད་ལེགས་པ་སྐྱ་ཡིས་བྱེད། (བསྟོད་པ་
 གསུམ་)སྐར་མ་ལ་ཁྱུས་མ་དམད་ན། དཔའ་དང་སྐར་མ་གན་མི་བྱེད། དན་ལ་
 བན་རྒྱར་མ་བྱས་ན། བམ་ཡང་དན་གེས་རེ་མི་འགྱུར། ཉིས་ལ་ཆད་པ་མ་བཅད་
 བ། ཕྱི་ནས་ཉིས་བྱེད་རྒྱན་མི་འཆད། (དམད་པ་གསུམ་)ལུས་སྟེད་པ་མ་
 མནར་བ་ན། འཕུལ་ཕུགས་གཉིས་ཀར་ལ་ཨྱགས་སྟེག་རང་གི་མཆན་གྱི་བྱ་
 མནར་ན། ཕྱི་རོལ་དགའི་ཡང་ཞེ་ཁ་འབྱེད། བཟའ་སྟགས་མནར་ན་ཕྱི་ནང་གི

[illegible]

མི་ཚས་ཆེན་པོ་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཁྱད་པར་མི་དགེ་བཅུ་སྤྱང་
 བཀའ་ཁྲིམས་མངའ་། དེ་ཡང་སྤྱག་མི་གཙོ་དཔའི་ཁྲིམས་གཤིན་སྤྱང་དང་གསེན་
 སྤྱང་། མ་བྱིན་པར་མི་ལེན་པའི་ཁྲིམས་དཀོན་མཆོས་གི་ནོར་བུ་རྒྱས་ན་བརྒྱ་
 འཇལ་རྒྱལ་པོའི་ནོར་ལ་བརྒྱད་ཅུ་འཇལ་འབངས་ཀྱི་ནོར་ལ་བརྒྱད་འཇལ་དུ་་་་
 བཅས། སྤྱག་པར་མི་གཤམ་པའི་ཁྲིམས་སྤྱད་འཇལ་དང་བྱི་ཆད། བརྒྱན་
 སྤྱང་པའི་ཁྲིམས་ལྟ་སྤྱང་དཔང་དུ་བྱས་ནས་མནའ་སྒྲོབ་པ། ཆང་ལ་ཆོད་
 ཟིན་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གཏན་ཁྲིམས་ལྟ་ལ་དཔེ་བྱས་པ་ལྟའི་སྟེང་དུ་ཁྲིང་མི་སྤྱག་པ་
 དང་བང་སོ་མི་འདུ་བ་བསྐྱན་པས་ཁྲིམས་ཆེན་དྲུག་གམ་འདུན་དུ་ཡང་བྲགས་་་
 ཅིང་(གིང་)། སྤྱིར་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱང་པའི་སྟེང་དུ་མ་ལ་མར་འཛིན་པ་་་་
 མ་ལ་མར་འཛིན་པ་དགེ་སྤྱང་དང་བྲམ་བེ་ལ་དགེ་སྤྱང་དང་བྲམ་བེར་འཛིན་པ་
 རིགས་ཀྱི་ཀན་རབས་བཀའ་བྱས་པ་དྲིན་དུ་གཙོ་བ་གཞན་ལ་དན་གཡོ་སྤང་་་
 བ་སྟེ་མི་ཚས་གཙང་མ་བཅུ་དྲུག་ཁྲིམས་སྤྱ་བཅས། གཞན་ཡང་།

དཀོན་མཆོག་སྐུ་པས་བཟུང་དད་ཅིང་གུས་པས་མཆོད།

ཡ་དང་མ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱེད་ཀྱི།

དྲིན་ཅན་ཡི་མི་གཙོད་ཅིང་བཟང་ལན་འཇལ། །

མཐོན་པོ་རྣམས་ལ་མི་ཚོལ་སྒྲུབ་ན་ཉན། །

ལས་ཀྱི་ད་ཐམས་ཅད་ཡ་རབས་རྗེས་སུ་འབྱང་། །

ཚས་དང་ཡི་གེར་སྒྲོ་འཇུག་དོན་གཤིས་བྱ།

ལྷ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་སྤྲིག་པའི་ལས་ལ་འཛུམ།

གཞན་ལ་བསམ་ངན་མི་བྱ་པ་པ་གདགས།

ཅི་བྱེད་རང་སེམས་དཔང་བཞག་དང་པོར་བྱ།

ཟས་དང་ཆང་ལ་ཚོད་ཟིན་ཁྲིལ་འཛུམ་སྦྱིད།

སྦྱིན་པ་བྱ་ལོན་ལ་སྐྱེས་དུས་སུ་གཞལ།

བྲེ་དང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པ་གཡོ་སྤོལ་སྤང་།

མ་བཙུལ་ལས་ལ་དོན་མེད་ཁ་གཏོགས་སྤང་།

རང་ཚུགས་བཟུང་ནས་བསྐྱར་ཁ་སྦྱི་བར་བྱ།

མནའ་དང་དམ་བཞག་སྤྲིག་ལྟར་གཅེས་པར་འཛུམ།

དེ་ལ་སྐྱེས་པ་བཀའ་ཡི་དྲིལ་བསྐྱེད་ཀྱི། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་ལྷགས་ཀྱི་
བསྐྱེད་བཙུང་དང་། བྱི་མར་པན་བདེའི་གོ་འཕང་དམ་པ་ལ། བོད་འབངས་
ཐམས་ཅད་བཀོད་སྦྱོར་(དེ་)བདེ་ཞིང་སྦྱིད།

སྐྱེས་ཡིག་གསུམ་ནི་བདེན་བརྒྱན་ཞལ་ཅེ་(ལྗེ་)སྦྱོ་ཁ་དག་ནམས་ལ་མ་
སྦྱངས་ཅིང་དུ་བཅད། གཉིས་ཀས་ལན་ན་དབྱག་པ་ཅན་བཞེན་དང་། གཉིས་
ཀ་བདེན་ལ་རིགས་གཉིས་པ་ལྟར་བཅད།

ཁ་དག་ཞན་གཉིས་ཚོད་ན་བདེན་བརྒྱན་བརྟུར་པའི་མཐར་ཁ་དག་པ་མ་
སྦྱངས་ཅིང་ཞན་པ་ཡི་མི་འཆད་པར་གཙོད་པ་མདོ་ལོན་ཞུ་ཆད་ཀྱི་སྐྱེས་ཡིག་

གཉིས་ཀས་ལན་པ་ལ་བུམ་ཟེ་དབྱག་པ་ཅན་གྱིས་བྱིས་བདག་གི་སྤང་...
གཡུ་ནས་གཏོད་དུ་བྱིན་པས་སྤང་བྱིས་བདག་གི་ར་བར་བཏང་སྦྱོ་ཅི་ཡང་མ་
སྦྱས་པ་ལོག་བྱིས་བདག་གིས་སྤང་བསྐྱེད་བྱུང་བ་མཐོང་ཡང་མ་བཏགས་པར་